

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	GEOG 101 - Yerşünaslıq (6 AKTS, kredit sayı - 3)		
	Departament	Coğrafiya və ətraf mühit		
	Proqram	Bakalavr		
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin payız semestri		
	Fənni tədris edən müəllim	Cavid Hüseynov		
	E-mail:	javid.huseynov@khazar.org cavid-huseyn1977@mail.ru		
	Telefon:			
	Mühazirə otağı/Cədvəl			
	Məsləhət saatları			
	Prerekvizitlər	Yox		
Tədris dili	Azərbaycan			
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi			
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas: 1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Əlavə: 1. McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition) 2. Physical Geography Laboratory Manual for McKnight's Physical Geography: A Landscape Appreciation (11th Edition)			
Kursun veb saytı				
Tədris metodları	Mühazirə			
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix		Faiz (%)
	Davamiyyət			5
	Aktivlik			5
	Tapşırıqlar və Quiz			10
	Yazılı esse və yaxud təqdimat			10
	Aralıq imtahanı			30
	Final imtahanı			40
	Yekun			100
Kursun təsviri	Yerşünaslıq kursu Yer kürəsi və onda gedən fiziki proseslər haqqında tam və ilkin təsəvvür yaratmaq məqsədini güdür. Bu kursda Yerin Günəş sistemində mövqeyi, Yerin təbəqələri, qlobal dəyişikliklər haqqında ilkin peşəkar biliklər veriləcək. Kurs Azərbaycan dilindədir, lakin kursun tədrisi zamanı ingilis dilli mənbələrdən istifadə olunacaq.			
Kursun məqsədi	Yer kürəsi və Yer kürəsində gedən proseslər haqqında tələbələrdə peşəkar biliklərin formalaşdırılması			
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	• Yer kürəsinin, onun Günəş Sistemində və Kainatda yerinin dərk edilməsi; • Yerin təbəqələri və bu təbəqələrin əhəmiyyətinin fəraləndirilməsi; • Yerin ekoloji problemlərinin dərk edilməsi və bu problemlərin həll yollarının bilinməsi			

Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)		1. Tələbələr onlayn dərslərə fəal şəildə qoşulmalı, müzakirələrdə iştirak etməli, müəllimin tələbinə uyğun olaraq kameraları lazımi halda açmalıdırlar; 2. Müəllimlə bir yerdə hər bir tələbə də onlayn öyrənmə mühitinin formalaşdırılmasına maraqlı olmalıdır; 3. Tapşırıqlar son tarixdən gec göndərildikdə tapşırığa ayrılmış baldan 20% çıxılacaq; 4. Tapşırıqlar yerinə yetirilərkən plagiarizmə yol verilməməli, əldə edilmiş məlumatların mənbələrinə istinad etməli və istinadlar göstərilməlidir; 5. Tələbələrin qiymətləndirmə üçün təqdim etdiyi tapşırıqlarda 25% və daha artıq plagiatizm halları (müvafiq istinadların mənbəyinin göstərilməsi halları istisna olmaqla) aşkarlandığı zaman iş sıfırlanacaq; 6. Tələbələrin bir-birindən köçürmə halları aşkarlandığı zaman nəticələr ləğv olunacaq; 7. Tələbələrin onlayn dərslərdə iştirakı məcburidir. Dərslərin 30%-ində iştirak etməyən tələbələr imtahana buraxılmayacaqlar; 8. Müəllimə telefonla zəng etmək zərurət hallarında mümkündür; 9. Kurs müəllimi tələbələrin davranış və müvəffəqiyyətinə aid olan bütün qərarların qəbulunda müstəsna hüquqa malikdir; 10. Aktivlik 5 balla qiymətləndirilir. Belə ki, tələbənin dərslər zamanı ümumi hazırlığı şifahi suallar əsasında 1-5 balla qiymətləndirilir. Semestrin sonuna qədər bu ballar yığılıb və ortaq məxrəc çıxarılaraq (maksimum 5) müəyyən edilir; 11. Tələbənin davamiyyəti, dərslər vaxtında qoşulub-qoşulmaması (gəlib-gəlməməsi), tapşırıqları vaxtında yerinə yetirməsi, özünü dərslərdə diqqətli aparması da nəzərə alınır (5 bala qədər). Tədris prosesi zamanı Microsoft Teams platforması üzərindən təşkil olunan online dərslərdə (auditoriyada) nizam-intizamın pozulması hallarına yol verən tələbənin aktivlik balı mənfəi qiymətləndirilə, yaxud da tələbə dərslərdən (auditoriyadan) xaric oluna bilər; 12. Quiz (şifahi və yazılı formada) üçün 5 bal ayrılıb; 13. Tapşırıq hər bir tələbəyə verilən fərdi tapşırıqdır və maksimum 5 balla qiymətləndirilir. 14. Yazılı esse və yaxud təqdimat üçün sərbəst mövzu seçimi olacaq. Tələbə öz istəyi ilə mövzulardan seçəcək. Təqdimat, təxminən 7-10 sлайddan ibarət olmalıdır. Qiymətləndirmə zamanı aşağıdakı meyarlar nəzərə alınır: • Mövzunun 6-8 səhifəlik yazıda tam əhatə olunması (2 bal); • Daha müasir ədəbiyyatdan (son 5-10 ilin) istifadə (2 bal); • Xarici ədəbiyyatlardan istifadə (3 bal); • Təqdimat zamanı qazanılmış biliklərin yaxşı nümayiş etdirilməsi (3 bal)	
CƏDVƏL			
№	Tarix	Fənnin mövzuları	Təvsiyə olunan kitab və dərslilər
1	19.09.2025	Giriş: Fənnin məqsəd və vəzifələri Tədqiqat metodları	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.3-4 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Səh 3. 3. Mühazirə materialları

2	26.09.2025	KAİNAT VƏ YER - Kainat - Günəş sistemi - Yer - Yer və Kosmos arasında qarşılıqlı əlaqə	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.21-36 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Səh 25-33. 3. Mühazirə materialları
3	03.10.2025	COĞRAFİ TƏBƏQƏNİN FİZİKİ XÜSUSİYYƏTLƏRİ: - Ümumi qanunlar və sistem anlayışı - Yerin maqnitosferi - Yerin elektrik sahəsi - Yerin istilik sahəsi - Geokimyəvi proseslər	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.43-56 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Səh.45 3. Mühazirə materialları
4	10.10.2025		
5	17.10.2025	COĞRAFİ TƏBƏQƏNİN TƏRKİBİ: - Litosfer - Atmosfer - Hidrosfer - Kriosfer - Biosfer - Aşınma təbəqəsi - Torpaq örtüyü - Antroposfer (İnsan cəmiyyəti).	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.59-90 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Səh.46-94 3. Mühazirə materialları
6	24.10.2025		
7	31.10.2025		
ARALIQ İMTAHANI			
8	07.11.2025	COĞRAFİ TƏBƏQƏNİN QANUNAUYYĞINLUQLARI: - Landşaft sistemləri - Torpağın landşaft zonaları - Dünya Okeanının zonal-azonal xüsusiyyətləri - Şaquli zonallıq - Yer səthinin quruluşunun ümumi xüsusiyyətləri - Nüvə strukturları - Əlaqə zonaları - Geosistemlərdə sərhədlər və iyerarxiya problemi - Coğrafi təbəqədə məkan və zaman	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.94-110 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Səh 49-67. 3. Mühazirə materialları
9	14.11.2025		
10	21.11.2025		
11	28.11.2025	COĞRAFİ TƏBƏQƏNİN DİNAMİKASI: - Enerji mənbələri - Yerin radiasiya balansı - Yerin istilik balansı - Ritmik proseslər - Biotanın dinamikası - Coğrafi qabıqda özünü tənzimləmə	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.122-150 2. L.P.Şübayev, Ümumi Yerşünaslıq. Bakı-Maarif, 1986. Səh 115- 3. Mühazirə materialları
12	05.12.2025		
13	12.12.2025	YERİN ƏSAS İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ

			ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.157 2. Mühazirə materialları
14	19.12.2025	GLOBAL DƏYİŞİKLƏR: • Təbii mühitdə həyəcanverici antropogen dəyişikliklər • Yer atmosferinin istixana effektində dəyişikliklər • Dünya Okeanının istiləşməyə reaksiyası • Qütb buzları və onun planetar rolu • Landşaftlarda vizual (yerüstü) dəyişikliklər	1. Ю.П.СЕЛИВЕРСТОВ, А.А.БОБКОВ ЗЕМЛЕВЕДЕНИЕ, səh.171-183 2. Mühazirə materialları
15	26.12.2025		
FİNAL İMTAHANI			